

arbejdsmiljøgruppens sekretariat. Sådanne beregninger vil altid være behæftet med usikkerhed og må derfor tages med forbehold. Det er imidlertid sekretariatets agt at arbejde videre med beregningerne med henblik på offentliggørelse i den sidste rapport.

Produktionstab i anledning af arbejdsulykker.

Produktionstabet ved ulykkestilfælde med fravær i 3 dage eller mere svarede til, hvad godt 20.000 beskæftigede kunne udrette på et år, som vist i tabel 1. Det fremgår endvidere, at dette produktionstab udgjorde ca. 750 mill. kr., hvoraf godt 40 pct. skyldes midlertidigt dagpengefravær og resten nuværdien af forventet fremtidig produktion, som går tabt i forbindelse med invaliditet og dødsfald. Lægges arbejdsgivernes lønstatistik til grund for beregningerne, bliver tabet lidt større.

Alt i alt forekommer det sandsynligt, at der som følge af registrerede ulykkestilfælde i alt lides et produktionstab på rundt regnet 800 mill. kr. i 1972, svarende til godt 1 mia i 1974-priser.

Hertil skal lægges de mindre arbejdsulykker med under 3 dages fravær. Hvis vi som skønnet i 1. rapport regner med ca. 2. mill. sådanne skader, skal vi til produktionstabet som følge af midlertidigt fravær lægge rundt regnet 135 mill. kr. i 1972.

Ved siden af arbejdsdage, der tabes som følge af ulykkestilfældenes personskader, opstår der også tab for virksomhederne og erhvervslivet som sådan på forskellig måde.

Det, der er tale om, er driftsafbrydelser, f. eks. for arbejder, som var afhængige af den skadesramte produktion, eller uforudsete hændelser i forbindelse med skaderne som omsorg for de skadesramte, og ikke mindst oplæring og indplacering af en stedfortræder for den, der gik ud af produktionen. Det er ikke muligt at give eksakte tal for, hvor meget produktionsforstyrrelser koster. Svensk Værkstedforening har i en undersøgelse fundet, at hvor den skadede kan erstattes af en anden arbejdstager inden for virksomheden, opstår der en ekstraomkostning (d.v.s. udover lønnen) på 25-50 kr. pr. dag. Hvor den skadede ikke kan erstattes af nogen kvalificeret arbejder inden for virksomheden, men en anden må antages og læres

op, skønner man, at meromkostningen bliver på 200-500 kr. pr. dag. I dette tilfælde kan der også blive tale om at finde en underleverandør fremfor selv at producere. Andre arbejdstidstab i virksomhederne kan opstå i forbindelse med at udrede skadesårsagerne, rapportere til forskellige instanser inden for eller uden for virksomhederne (myndighederne). Man kan endvidere komme ud for at skulle bruge tid til at udskifte eller reparere skadet maskinel eller redskaber.

Virksomhederne kan på forskellig måde tage højde for en del af de oplyste omkostningsposter gennem organisatoriske foranstaltninger. Man kan så at sige opbygge et beredskab ved at inkludere dele af meromkostningerne i de faste produktionsomkostninger.

Det er ifølge svenske erfaringer ikke usandsynligt, at den arbejdstid, som virksomhederne således taber i forbindelse med arbejdsmiljøskaderne, beløber sig til mere end den arbejdstid, der tabes i forbindelse med personskaderne.

Ressourcebindingen i anledning af arbejdsulykker.

På basis af et noget usikkert talmateriale indsamlet til brug for gruppens 1. rapport, anslog man, at de 67.700 anmeldte ulykkestilfælde skønmæssigt gav anledning til et ressourceforbrug i arbejdsmarkeds-, social- og sundhedsvæsenet på rundt regnet 200 mill. kr., hvilket i 1974-priser svarer til godt 250 mill. kr. Godt 60 pct. af disse omkostninger falder på sygehuvæsenet, og knap 20 pct. på arbejdsmarkedsorganerne, navnlig arbejdstilsynet. Det bør imidlertid understreges, at der her er tale om et absolut minimumsskøn, selv når kun de registrerede ulykkestilfælde tages i betragtning.

3. 2. Arbejdsbetingede sygdomme og sygefravær.

Der foreligger ingen beregninger over produktions- og ressourcestab som følge af arbejdsbetingede sygdomme og sygefravær. De ca. 400 erhvervsygdomme, der årligt anmeldes, er her uden interesse, da de kun repræsenterer et minimalt udsnit af det samlede antal arbejdsbetingede lidelser (se nedenfor). Iøvrigt indgår de som nævnt i ulyk-